

<p>فرمان</p> <p>رئيس جمهوري اسلامي</p> <p>افغانستان در باره توشيح فيصله</p> <p>هيئت مختلط مجلسين شوراي</p> <p>ملي پيرامون قانون</p> <p>كوپراتيف ها</p> <p>شماره: (۳۷)</p> <p>تاريخ: ۱۳۸۷/۴/۳</p> <p>ماده اول:</p> <p>به تاسي از حكم مندرج فقره شانزدهم ماده شصت و چهارم قانون اساسي افغانستان، قانون كوپراتيف ها را كه بر حسب فيصله شماره (۸۹) هيئت مختلط مجلسين شوراي ملي، طبق حكم ماده (۱۰۰) قانون اساسي تصويب گردیده است، توشيح مي دارم.</p> <p>ماده دوم:</p> <p>اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ و همراهِ با فيصله هيئت مختلط</p>	<p>د كوپراتيفونو دقانون په هكله،</p> <p>د ملي شوري د مجلسينو د گډو</p> <p>هيئت د فيصلې د توشيح په</p> <p>اړه، دافغانستان د اسلامي</p> <p>جمهوريت د رئيس</p> <p>فرمان</p> <p>گڼه: (۳۷)</p> <p>نېټه: ۱۳۸۷/۴/۳</p> <p>لومړۍ ماده:</p> <p>دافغانستان داساسي قانون د څلور شپيتمې مادې په شپاړسمه فقره کې د درج شوي حكم له مخې، د كوپراتيفونو قانون چې د ملي شوري د مجلسينو د گډو هيئت له (۸۹) گڼې فيصلې سره سم، د اساسي قانون د (۱۰۰) مادې د حكم مطابق، تصويب شوی دی، توشيح كوم.</p> <p>دوه يمه ماده:</p> <p>دغه فرمان د توشيح له نېټې څخه نافذ او د ملي شوري د مجلسينو د گډو هيئت له فيصلې سره يوځای</p>
--	--

دې، په رسمي جريده کې
خپور شي. رسمي نشر گډد

مجلسين شوراى ملي، در جريده
رئيس جمهورى اسلامي
افغانستان

حامد كرزى
د افغانستان د اسلامي
جمهوريت رئيس
حامد كرزى

جمهوری اسلامی افغانستان
شورای ملی
مصوبه شورای ملی در مورد
قانون کوپراتیف ها

د افغانستان اسلامي جمهوریت
ملی شوري
د کوپراتیفونو د قانون په اړه د
ملی شوري مصوبه

شماره: (۸۹)

گڼه: (۸۹)

تاریخ: ۱۳۸۷/۳/۱۳

نېټه: ۱۳۸۷/۳/۱۳

مطابق حکم ماده صدم قانون
اساسی، هیئت مختلط شورای
ملی (مرکب از پنج پنج عضو
از هر جرگه) قانون کوپراتیف ها
را به تاریخ ۱۳ ماه
جوزا سال ۱۳۸۷ در (۶)
فصل و (۳۱) ماده تصویب نمود.

د اساسي قانون د سلمې مادې
د حکم پر بنسټ، د ملي شوري گڼه
هیئت (هرې جرگې له پنځو پنځو
غړو جوړ) د کوپراتیفونو قانون په
(۶) فصلونو او (۳۱) مادو کې د
۱۳۸۷ کال د غبرگولي د میاشتي
په دیارلسمې نېټه تصویب کړ.

رئیس هیئت مختلط

د گڼه هیئت رئیس

محمد اکبر "وحدت"

محمد اکبر "وحدت"

معاون هیئت مختلط

د گڼه هیئت مرستیال

دکتور عبدالکبیر "رنجبر"

دکتور عبدالکبیر "رنجبر"

فهرست مندرجات

قانون کوپراتیف ها

فصل اول

احکام عمومی

<u>عنوان</u>	<u>ماده</u>
	<u>صفحه</u>
مبنی..... ۲۹	ماده اول:
کوپراتیف..... ۲۹	ماده دوم:
اصطلاحات..... ۳۰	ماده سوم:
تصنيف کوپراتیف ها..... ۳۲	ماده چهارم:
اساسات فعالیت کوپراتیف ها..... ۳۲	ماده پنجم:
اساسنامه کوپراتیف ها..... ۳۳	ماده ششم:
اداره ثبت..... ۳۳	ماده هفتم:

فصل دوم

طرز ایجاد و ثبت کوپراتیف ها

محل ایجاد کوپراتیف ها..... ۳۴	ماده هشتم:
شرایط ایجاد کوپراتیف ابتدائی..... ۳۵	ماده نهم:
شرایط ایجاد کوپراتیف ثانوی..... ۳۵	ماده دهم:
شرایط ایجاد اتحادیه مرکزی کوپراتیف ها..... ۳۶	ماده یازدهم:
شرایط ایجاد فدراسیون کوپراتیف ها..... ۳۷	ماده دوازدهم:
ترتیب ورعایت اساسنامه..... ۳۷	ماده سیزدهم:

۳۹.....	تصویب اساسنامه.....	ماده چهاردهم :
۴۰.....	ثبت.....	ماده پانزدهم :
۴۱.....	تعدیل اساسنامه.....	ماده شانزدهم :
۴۲.....	شخصیت حکمی.....	ماده هفدهم :

فصل سوم

عضویت در کوپراتیف ها

۴۳.....	شرایط عضویت.....	ماده هجدهم :
۴۴.....	عضویت در اتحادیه بین المللی کوپراتیف ها.....	ماده نوزدهم :

فصل چهارم

تشکیل و اداره کوپراتیف ها

۴۴.....	مراجع رهبری.....	ماده بیستم :
۴۵.....	مجمع عمومی.....	ماده بیست و یکم :
۴۶.....	هیئت مدیره.....	ماده بیست و دوم :
۴۶.....	هیئت نظار.....	ماده بیست و سوم :

فصل پنجم

دارائی و امور مالی

۴۷.....	اسهام کوپراتیف.....	ماده بیست و چهارم :
۴۸.....	دارائی کوپراتیف.....	ماده بیست و پنجم :
۴۸.....	منع انتقال دارائی.....	ماده بیست و ششم :
۴۹.....	مالیات.....	ماده بیست و هفتم :

فصل ششم

احكام متفرقه

۴۹.....	همکاری ادارات.....	ماده بیست و هشتم:
۵۰.....	حل و فصل منازعات.....	ماده بیست و نهم:
۵۰.....	ثبت مجدد.....	ماده سی ام :
۵۱.....	تاریخ انفاذ.....	ماده سی و یکم:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د کوپراتیفونو قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده :

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د ديارلسمې مادې د حکم په رڼا کې ، د کوپراتیفونو او د هغو د اتحادیو د جوړېدو ، ثبت ، سازمانولو ، پر مختيا او د مادي او معنوي مقصدونو په تامینېدو پورې د اړوندو چارو د تنظیم په منظور ، وضع شوی دی .

کوپراتیف

دوه یمه ماده :

(۱) کوپراتیف د هغو اشخاصو داوطلبانه یو کېدل دي چې په غیر دولتي او غیر سیاسي توګه ګډو اقتصادي ، ټولنيزو ، فرهنگي موخو یا نورو ټوليزو ګډو موخو ته د

قانون کوپراتیف ها

فصل اول

احکام عمومي

مبني

ماده اول :

این قانون درروشنی حکم ماده سیزدهم قانون اساسی افغانستان به منظور تنظیم امور مربوط به ایجاد ، ثبت ، سازماندهی ، انکشاف و تأمین مقاصد مادی و معنوی کوپراتیف ها و اتحادیه های آنها وضع گردیده است .

کوپراتیف

ماده دوم :

(۱) کوپراتیف اتحاد داوطلبانه اشخاصی است که طور غیردولتی و غیرسیاسی به منظور نیل به اهداف مشترک اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی یا سایر اهداف مشترک

- رسېدو په منظور ، د دغه قانون د
حکمونو مطابق جوړېږي .
- (۲) کوپراتيف د لاندې ډولونو
لرونکی دی :
- ۱- لومړنی (ابتدایي) کوپراتيف :
په ټاکلې برخه (سکتور) کې لږ تر
لږه د یو لسو تنو داوطلبانه یو
کېدل دي .
- ۲- ثانوي کوپراتيف : ټاکلې برخه
(سکتور) کې لږ تر لږه د دریو
لومړنیو کوپراتيفونو داوطلبانه یو
کېدل دي .
- ۳- د کوپراتيفونو مرکزي اتحادیه:
په ټاکلې برخه (سکتور) کې لږ تر لږه
د دریو ولایتي ثانوي کوپراتيفونو
داوطلبانه یو کېدل دي .
- ۴- د کوپراتيفونو فدراسیون : د
هېواد په سطح په مختلفو سکتورونو
کې لږ تر لږه د کوپراتيفونو د دریو
مرکزي اتحادیو یو کېدل دي .

اصطلاحگانې

درېمه ماده :

پدې قانون کې لاندې اصطلاحگانې

اصطلاحات

ماده سوم :

اصطلاحات آتی در این قانون

- دغه معنا وې لري :
- ۱- د کوپراتيف غړی : هغه حقيقي شخص دی چې د اړوندې اساسنامې د حکمونو مطابق د کوپراتيف غړيتوب ترلاسه کوي .
- ۲- مازاد : هغه عايدات دي چې د کوپراتيف او اړوندو اتحاديو له معاملو او راکړې ورکړې څخه د لگښتونو له وضع کولو وروسته، لاسته راځي .
- ۳- حسابي څېړونکی (بررس) : هغه مسلکي شخص دی چې د واکمنې ادارې لخوا د کوپراتيف يا د هغو د اتحاديو د مالي او حسابي چارو د څېړنې (بررسی) په منظور ، توظيف کېږي .
- ۴- ونډه : نغدې پيسې يا نور منقول او غير منقول مالونه دي چې د هغو پر بنسټ په کوپراتيف يا په اړونده اتحاديه کې د شخص غړيتوب تثبيتېږي او د بېرته ورکړې وړ دي .
- مفاهيم ذيل را افاده می نماید :
- ۱- عضو کوپراتيف : شخص حقيقي است که عضویت کوپراتيف را مطابق احکام اساسنامه مربوط کسب می نماید .
- ۲- مازاد : عايداتي است که بعد از وضع مصارف از معاملات و داد و ستد کوپراتيف و اتحاديه های مربوط بدست می آيد .
- ۳- بررس حسابي : شخص مسلکي است که از طرف اداره ذیصلاح به منظور بررسی امور مالی و حسابي کوپراتيف يا اتحاديه های آنها توظيف می گردد .
- ۴- سهم : پول نقد يا ساير اموال منقول يا غير منقولی است که به اساس آن عضویت شخص در کوپراتيف يا اتحاديه مربوط تثبيت گرديد و قابل باز پرداخت می باشد .

د کوپراتیفونو تصنیف

څلورمه ماده :

(۱) کوپراتیفونه د فعالیت د ډول له مخې، په کرنیزو، صنعتي، پيشه وری، استهلاکي، ودانیزو او ترانسپورتي برخو کې د دغه قانون د حکمونو مطابق جوړېدی شي .

(۲) کوپراتیفونه عندالضرورت په نورو برخو کې هم جوړېدی شي .

د کوپراتیفونو د فعالیت اساسات

پنځمه ماده :

کوپراتیفونه او د هغو اتحادیې په خپل فعالیت کې د دغه قانون حکمونه، نړیوال اصول او لاندې اساسات په پام کې نیسي :

۱- آزاد او داوطلبانه غړیتوب .

۲- دموکراتیکه اداره .

۳- په اړوندو اقتصادي فعالیتونو کې د غړو کارنده ونډه اخستل .

۴- خپلواکتوب او ناپیلتوب .

۵- د کوپراتیفونو په اړوندو چارو

تصنیف کوپراتیف ها

ماده چهارم :

(۱) کوپراتیف ها از لحاظ نوع فعالیت در بخش های زراعتی، صنعتی، پيشه وری، استهلاکي، ساختمانی و ترانسپورتي مطابق احکام این قانون ایجاد شده می تواند .

(۲) کوپراتیف ها عندالضرورت در سایر بخش ها نیز ایجاد شده می تواند .

اساسات فعالیت کوپراتیف ها

ماده پنجم :

کوپراتیف ها و اتحادیه های آنها در فعالیت خویش احکام این قانون، اصول بین المللی و اساسات ذیل را رعایت می نمایند :

۱- عضویت آزاد و داوطلبانه .

۲- اداره دموکراتیک .

۳- سهم گیری فعال اعضا در فعالیت های اقتصادی مربوط .

۴- استقلالیت و عدم وابستگی .

۵- تعلیم و تربیه ، آموزش

- اطلاعات درامور مربوط به
کوپراتيف ها .
- ۶- د کوپراتيفونو ترمنخ د يووالي
او پيوستون تأمينېدل .
- ۷- د ټولني گټو ته سوچ کول .
- د کوپراتيفونو اساسنامه
- اساسنامه کوپراتيف ها

شپږمه ماده :

د لومړنيو او ثانوي کوپراتيفونو ، د
کوپراتيفونو د مرکزي اتحاديي
او د کوپراتيفونو د فدراسيون
موخې ، دندې واکونه ، د مازاد
وېش او د فعاليت ډول ، په اړوندو
اساسنامو کې تنظيمېږي.

د ثبت اداره

اوومه ماده :

(۱) د اړوندو سکتوري ادارو په
چوکاټ کې د لومړنيو او ثانوي
کوپراتيفونو د ثبت په منظور ، د
کوپراتيفونو د ثبت اداره جوړه او د
لاندې دندو او واکونو لرونکې وي:
۱- د کوپراتيف د ثبت د
غوښتنليک او اساسنامې خپرل .

ماده ششم :

اهداف ، وظيفې ، صلاحيت ها ،
توزيع مازاد و طرزفعاليت
کوپراتيف هاى ابتدائي و ثانوي ،
اتحاديې مرکزي کوپراتيف ها و
فدراسيون کوپراتيف ها در اساسنامه
هاى مربوط تنظيم مي گردد .

اداره ثبت

ماده هفتم :

(۱) به منظور ثبت کوپراتيف هاى
ابتدائي و ثانوي در چوکات ادارات
سکتوري مربوط ، اداره ثبت
کوپراتيف ها ايجادو داراي وظيفې
و صلاحيت هاى ذيل مي باشد :
۱- بررسي درخواست ثبت و
اساسنامه کوپراتيف .

- ۲- د غوښتنلیک د منلو یا رد په هکله تصمیم نیول .
- ۳- د کوپراتیف د ، تشکیل، تنظیم، سمون او د فعالیت د بشپړتیا په غرض مرسته ، لارښوونه او سلا ورکول .
- ۴- د دغه قانون ، د هېواد د نورو نافذو قوانینو او اړوندې اساسنامې د حکمونو له په پام کې نیولو څخه څارنه
- ۵- د دغه قانون د حکمونو مطابق د نورو دندو سر ته رسول .
- ۲) د کوپراتیفونو مرکزي اتحادیه او د کوپراتیفونو فدراسیون د قانون د حکمونو مطابق د عدلیې په وزارت کې ثبتېږي.
- ۲- اتخاذ تصمیم درمورد قبول یا رد درخواست .
- ۳- کمک ، رهنمائی وارئه مشوره غرض تشکیل ، تنظیم ، انسجام و تکامل فعالیت کوپراتیف .
- ۴- مراقبت از رعایت احکام این قانون ، سایر قوانین نافذه کشور و اساسنامه مربوط .
- ۵- انجام سایر وظایف مطابق احکام این قانون .
- ۲) اتحادیه مرکزی کوپراتیف ها و فدراسیون کوپراتیف ها طبق احکام قانون در وزارت عدلیه ثبت می گردد.

دوه یم فصل

د کوپراتیفونو د جوړېدو او

ثبت ډول

د کوپراتیفونو د جوړېدو ځای

اتممه ماده :

(۱) لومړنی کوپراتیف د کلي او قصبې په سطحه جوړېږي .

فصل دوم

طرز ایجاد و ثبت

کوپراتیف ها

محل ایجاد کوپراتیف ها

ماده هشتم :

(۱) کوپراتیف ابتدائی در سطح قریه و قصبه ایجاد می شود.

<p>(۲) کوپراتيف ٿانوى در سطح ناحيه، ولسوالى و ولايت ايجاد مى شود.</p> <p><u>شرائط ايجاد کوپراتيف</u></p> <p><u>ابتدائى</u></p> <p>ماده نهم :</p> <p>کوپراتيف ابتدائى تحت شرايط ذيل ايجاد شده مى تواند :</p> <p>۱- اتحاد داوطلبانه حداقل يازده نفر.</p> <p>۲- داشتن شرايط عضويت مندرج اين قانون.</p> <p>۳- داشتن اساسنامه مطابق احکام اين قانون .</p> <p>۴- پرداخت سهم معين در دارائى کوپراتيف .</p> <p>۵- ثبت کوپراتيف در اداره مربوط .</p> <p><u>شرائط ايجاد کوپراتيف</u></p> <p><u>ٿانوى</u></p> <p>ماده دهم :</p> <p>کوپراتيف ٿانوى تحت شرايط ذيل</p>	<p>(۲) ٿانوي کوپراتيف د ناحيې ، ولسوالۍ او ولايت په سطحه جوړېږي .</p> <p><u>د لومړني کوپراتيف د جوړېدو</u></p> <p><u>شرائط</u></p> <p>نهمه ماده :</p> <p>لومړنى کوپراتيف تر دغو شرايطو لاندې جوړېدى شي :</p> <p>۱- لږ تر لږه د يوو لسو تنو داوطلبانه يو کېدل .</p> <p>۲- په دغه قانون کې د درج شوو شرايطو لرل .</p> <p>۳- د دغه قانون د حکمونو مطابق ، د اساسنامې لرل .</p> <p>۴- د کوپراتيف شتمنى ته د ټاکلې ونډې ورکړه .</p> <p>۵- په اړونده اداره کې د کوپراتيف ثبتېدل .</p> <p><u>د ٿانوي کوپراتيف د جوړېدو</u></p> <p><u>شرائط</u></p> <p>لسمه ماده :</p> <p>ٿانوي کوپراتيف تر دغو شرايطو</p>
--	--

- لاندې جوړېدې شي :
- ۱- لږ تر لږه د دريو لومړنيو کوپراتيفونو داوطلبانه يو کېدل .
- ۲- د اقتصادي - ټولنيزو، فرهنگي يا توليدي گډو موخو لړل .
- ۳- د اساسنامې لړل .
- ۴- د کوپراتيف شتمني ته د ټاکلې ونډې ورکړه .
- ۵- په اړونده اداره کې د کوپراتيف ثبتدل .
- د کوپراتيفونو د مرکزي اتحادیې د جوړېدو شرایط
- يوو لسمه ماده :
- د کوپراتيفونو مرکزي اتحادیه تر دغو شرایطو لاندې جوړېدې شي :
- ۱- لږ تر لږه د دريو ولايتي ثانوي کوپراتيفونو داوطلبانه يو کېدل .
- ۲- د اقتصادي - ټولنيزو، فرهنگي يا توليدي گډو موخو لړل .
- ۳- د اساسنامې لړل .
- ۴- د اتحادیې شتمني ته د ټاکلې
- ايجاد شده می تواند :
- ۱- اتحاد داوطلبانه حداقل سه کوپراتيف ابتدائی .
- ۲- داشتن اهداف مشترک اقتصادی - اجتماعی ، فرهنگي يا تولیدی .
- ۳- داشتن اساسنامه .
- ۴- پرداخت سهم معین دردارائی کوپراتيف .
- ۵- ثبت کوپراتيف در اداره مربوط .
- شرایط ایجاد اتحادیه مرکزی کوپراتيف ها
- ماده یازدهم:
- اتحادیه مرکزی کوپراتيف هاتحت شرایط ذیل ایجاد شده می تواند :
- ۱- اتحاد داوطلبانه حداقل سه کوپراتيف ثانوی ولايتی .
- ۲- داشتن اهداف مشترک اقتصادی - اجتماعی، فرهنگي يا تولیدی .
- ۳- داشتن اساسنامه .
- ۴- پرداخت سهم معین دردارائی

وناهې ورکړه .	اتحاديه .
۵- د عدليې په وزارت کې د اتحادیې ثبتدل .	۵- ثبت اتحادیه در وزارت عدلیه.
<u>د کوپراتیفونو د فدراسیون د جوړېدو شرایط</u>	<u>شرایط ایجاد فدراسیون کوپراتیف ها</u>
دوو لسمه ماده :	ماده دوازدهم :
د کوپراتیفونو د ټولنیزو - اقتصادي، فرهنگي یا توليدي فعالیتونو د کیفیت، اغېزمنتوب اود لارښوونې د لوړولو په منظور ، د هېواد په سطحه د مختلفو سکتورونو د کوپراتیفونو فدراسیون تر دغو شرایطو لاندې جوړېدی شي :	به منظور ارتقاء کیفیت ، مؤثریت ورهبري فعالیت های اجتماعی - اقتصادی ، فرهنگي یا توليدي کوپراتیف ها ، فدراسیون کوپراتیف های سکتور های مختلف در سطح کشور تحت شرایط ذیل ایجاد شده می تواند :
۱- لږ تر لږه د کوپراتیفونو د دريو مرکزي اتحادیو داوطلبانه یو کېدل.	۱- اتحاد داوطلبانه حداقل سه اتحادیه مرکزی کوپراتیف .
۲- د اساسنامې لرل .	۲- داشتن اساسنامه .
۳- د فدراسیون شتمنی ته د ټاکلې وناهې ورکړه .	۳- پرداخت سهم معین در دارائی فدراسیون .
۴- د عدليې په وزارت کې د کوپراتیفونو د فدراسیون ثبتدل .	۴- ثبت فدراسیون کوپراتیف ها در وزارت عدلیه .

ترتيب و رعایت	د اساسنامې ترتيبدل او په پام کې نيول
اساسنامه	ديارلسمه ماده :
ماده سيزدهم:	
(۱) اساسنامه کوپراتيف های ابتدائی از طرف مؤسسين و اساسنامه های کوپراتيف های ثانوی، اتحاديه های مرکزی و فدراسيون کوپراتيف ها از طرف نمايندگان کوپراتيف ها و اتحاديه های مربوط ترتيب گرديده، حاوی مطالب ذيل می باشد:	(۱) د لومړنيو کوپراتيفونو اساسنامه د مؤسسینو لخوا او د ثانوی کوپراتیفونو، مرکزي اتحادیو او فدراسیون اساسنامه د کوپراتیفونو او اړوندو اتحادیو د استازو لخوا ترتیبېږي او د لاندې مطالبو لرونکې وي :
۱- عنوان واهداف .	۱- عنوان او موخې.
۲- آدرس وساحه فعالیت .	۲- آدرس او د فعالیت ساحه .
۳- حقوق و وجایب اعضاء .	۳- د غړو حقوق او وجیبي .
۴- شرایط اخراج و قطع عضویت و تطبیق مؤیدات دسپلیني .	۴- د غړیتوب د ایستلو (اخراج) او د پرېکون شرایط او د دسپلیني مؤیداتو تطبیق .
۵- اندازه حق الشمول و سهم هر یک از اعضاء .	۵- د حق الشمول اندازه او د هر غړي ونډه .
۶- تنظیم امور مالی و حسابی .	۶- د مالي او حسابي چارو تنظیمول.
۷- ساختار تشکیلاتی .	۷- تشکیلاتي جوړښت .
۸- طرزتعديل اساسنامه .	۸- د اساسنامې د تعدیلولو ډول .
۹- طرزتدویر جلسات مجمع	۹- د عمومي مجمع د غونډو د

- جوړېدو ډول ، واکونه او د مودې ټاکل .
- ۱۰- د رهبري کوونکو او څارونکو ارګانونو د غوره کولو ډول او واکونو پي .
- ۱۱- د کوپراتيف د داخلي فعاليت د ترسره کولو د کنترول ډول .
- ۱۲- د تمویل د سر چيني يادول او پر هغې باندې د څارنې ډول .
- ۱۳- د ړنگېدو (انحلال) او تصفيې موارد .
- ۱۴- نور هغه مطالب چې د دغه قانون له حکمونو سره مغايرت ونلري.
- (۲) لومړني او ثانوي کوپراتيفونه ، د کوپراتيفونو مرکزي اتحاديې او د کوپراتيفونو فدراسيون مکلف دي ، په اړونده اساسنامه کې د درج شوو حکمونو مطابق فعاليت وکړي .

د اساسنامې تصويپېدل

څوارلسمه ماده :

د لومړنيو کوپراتيفونو اساسنامه د مؤسسينو لخوا او د ثانوي کوپراتيفونو، د مرکزي اتحاديو

- عمومي ، صلاحيت ها و تعيين ميعاد آن .
- ۱۰- طرز انتخاب ارگان های رهبري کننده و نظارت کننده و صلاحيت های آن ها .
- ۱۱- طرز کنترول ازاجرای فعاليت داخلي کوپراتيف .
- ۱۲- ذکر منبع تمویل و طرز نظارت بر آن
- ۱۳- موارد انحلال و تصفيه .
- ۱۴- ساير مطالبی که با احکام اين قانون مغايرت نداشته باشد .
- (۲) کوپراتيف های ابتدائی و ثانوی، اتحاديه های مرکزی کوپراتيف ها و فدراسيون کوپراتيف ها مکلف اند مطابق احکام مندرج اساسنامه مربوط فعاليت نمايند.

تصويب اساسنامه

ماده چهاردهم :

اساسنامه کوپراتيف های ابتدائی از طرف مؤسسين و اساسنامه های کوپراتيف های ثانوی، اتحاديه های

او فدراسيون اساسنامې د کوپراتيفونو د عمومي مجمع او اړوندو اتحاديو د استازو لخوا له ثبت د مخه تصويبي .

مرکزی و فدراسيون کوپراتيف ها از طرف نمايندگان مجمع عمومي کوپراتيف ها واتحاديه های مربوط قبل از ثبت ، تصويب می گردد .

ثبت

پنځلسمه ماده :

(۱) د لومړني کوپراتيف د ثبت غوښتنليک لږ تر لږه د يوو لسو تنو مؤسس غړو په واسطه ، د ثانوي کوپراتيف د ثبت غوښتنليک لږ تر لږه د دريو لومړنيو کوپراتيفونو د واکمنو استازو، د کوپراتيفونو د مرکزي اتحاديې د ثبت غوښتنليک لږ تر لږه د دريو ثانوي کوپراتيفونو د واکمنو استازو لخوا او د کوپراتيف د فدراسيون د ثبت غوښتنليک لږ تر لږه د کوپراتيف د دريو مرکزي اتحاديو د واکمنو استازو په واسطه لاسليک کېږي .

ثبت

ماده پانزدهم :

(۱) درخواست ثبت کوپراتيف ابتدائی توسط حداقل يازده نفر اعضای مؤسس ، درخواست ثبت کوپراتيف ثانوی توسط نمايندگان باصلاحيت حداقل سه کوپراتيف ابتدائی، درخواست ثبت اتحاديۀ مرکزی کوپراتيف ها توسط نمايندگان با صلاحيت حداقل سه کوپراتيف ثانوی و در خواست ثبت فدراسيون کوپراتيف توسط نمايندگان با صلاحيت حداقل سه اتحاديۀ مرکزی کوپراتيف امضا می گردد .

(۲) د لومړني او ثانوي کوپراتيف د ثبت غوښتنليک له اساسنامې سره يو ځای اړوندې سکتوري ادارې

(۲) درخواست ثبت کوپراتيف ابتدائی و ثانوی توأم با اساسنامه به اداره سکتوری مربوطه

- ته وړاندې کېږي .
- (۳) د کوپراتیفونو د مرکزي اتحادیې او فدراسیون د ثبت غوښتنلیک له اړوندې اساسنامې سره یو ځای د عدلیې وزارت ته وړاندې کېږي .
- (۴) د کوپراتیف د ثبت اداره ، د رسېدو له نېټې څخه زیات نه زیات د دېرشو ورځو په ترڅ کې غوښتنلیک ترغور او ارزونې لاندې نیسي، د هغه د منلو یا رد په هکله خپل تصمیم په لیکلې توګه ابلاغوي.
- (۵) په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د تأیید وړ وګرځي ، اړونده اداره هغه ثبتوي ، د فعالیت جواز صادر وي .
- (۶) که چېرې غوښتنلیک ورکونکی د غوښتنلیک د رد په اړه د کوپراتیف د ثبت د ادارې تصمیم ، د قانون د حکمونو مغایر وبولي ، کولی شي اړوندې محکمې ته مراجعه وکړي .
- ارایه می شود .
- (۳) درخواست ثبت اتحادیه مرکزی و فدراسیون کوپراتیف ها توأم با اساسنامه مربوط به وزارت عدلیه ارایه می شود .
- (۴) اداره ثبت کوپراتیف ، حداکثر در خلال سی روز از تاریخ وصول ، درخواست را مورد غور و ارزیابی قرار داده ، تصمیم خویش را مبنی بر قبول یا رد آن کتباً ابلاغ می نماید .
- (۵) در صورتی که درخواست مورد تأیید قرار گیرد ، اداره مربوطه آنرا ثبت نموده ، جواز فعالیت را صادر می نماید .
- (۶) هرگاه درخواست دهنده تصمیم اداره ثبت کوپراتیف را مبنی بر رد درخواست، مغایر احکام قانون بداند ، می تواند به محکمه مربوط مراجعه نماید .

د اساسنامې تعديل

شپاړسمه ماده :

(۱) د کوپراتيف د اساسنامې تعديل د دغه قانون په پنځلسمه ماده کې د درج شوو حکمونو له په پام کې نیولو سره صورت مومي .

(۲) د اساسنامې د تعديل په ثبتېدو باندې د ادارې د نه قناعت په صورت کې، موضوع زیات نه زیات د دېرشو ورځو په ترڅ کې په لیکلې توګه اړوند کوپراتيف یا اتحادیې ته ابلاغېږي .

(۳) که چېرې غوښتنلیک ورکوونکي، د غوښتنلیک د رد په اړه د کوپراتيف د ثبت د ادارې تصميم د قانون د حکمونو مغایر وبولي، کولی شي اړوندې محکمې ته مراجعه وکړي .

(۴) د اساسنامې تعديل چې د کوپراتيف عنوان ته بدلون ورکړي، د کوپراتيف پر حقوقو او ژمنو باندې اغېزه نلري .

(۵) د اساسنامې تعديل له ثبت

تعديل اساسنامه

ماده شانزدهم :

(۱) تعديل اساسنامه کوپراتيف با رعایت احکام مندرج ماده پانزدهم این قانون صورت می گیرد .

(۲) در صورت عدم قناعت اداره به ثبت تعديل اساسنامه ، موضوع حداکثر در خلال سی روز کتباً به کوپراتيف یا اتحادیه مربوط ابلاغ می گردد .

(۳) هرگاه درخواست دهنده ، تصميم اداره ثبت کوپراتيف را مبنی بر رد درخواست مغایر احکام قانون بداند، می تواند به محکمه مربوط مراجعه نماید .

(۴) تعديل اساسنامه که عنوان کوپراتيف را تغییر دهد، بالای حقوق و تعهدات کوپراتيف اثر ندارد .

(۵) تعديل اساسنامه بعد از ثبت

وروسته د اعتبار وړ دي او په يوه ټوليزه رسني كې خپرېږي .

حكومي شخصيت

اوو لسمه ماده :

د لومړني او ثانوي كوپراتيفونو او د كوپراتيفونو د مركزي اتحاديې او د كوپراتيفونو د فدراسيون حكومي شخصيت هغه وخت ټيټېږي چې اساسنامه يې ، د دغه قانون د حكمونو مطابق تصويب او ثبت شوې وي .

درېيم فصل

په كوپراتيفونو كې غړيتوب

د غړيتوب شرايط

اتلسمه ماده :

- (۱) هغه شخص كولى شي د لومړني كوپراتيف غړيتوب لاسته راوړي چې دلاندې شرطونو لرونكى وي :
- ۱- د اتلس كلني سن بشپړول .
  - ۲- د بشپړ حقوقي اهليت لرل .
  - ۳- د اساسنامې د شرايطو منل .

مدار اعتبار بوده ، دريكي از وسايل رسانه هاى همگاني نشر مى گردد.

شخصيت حكومي

ماده هفدهم :

شخصيت حكومي كوپراتيف هاى ابتدائى و ثانوى و اتحاديۀ مركزي كوپراتيف ها و فدراسيون كوپراتيف ها زمانى تثبيت مى گردد كه اساسنامه آن ، مطابق احكام اين قانون تصويب و به ثبت رسیده باشد.

فصل سوم

عضويت در كوپراتيف ها

شرايط عضويت

ماده هجدهم :

- (۱) شخصى مى تواند عضويت كوپراتيف ابتدائى را حاصل نمايد كه واجد شرايط ذيل باشد :
- ۱- اكمال سن هجده سالگى .
  - ۲- داشتن اهليت كامل حقوقي .
  - ۳- قبول شرايط اساسنامه .

- ۴- د کوپراتيف د فعاليت له ډول سره د شغل مطابقت .
- ۵- په عين هدف او د فعاليت ډول سره په بل کوپراتيف کې نه غړيتوب .
- ۶- د حق الشمول او ونډې ورکړه .
- ۴- مطابقت شغل با نوع فعاليت کوپراتيف .
- ۵- عدم عضويت در کوپراتيف ديگر به عين هدف ونوع فعاليت .
- ۶- پرداخت حق الشمول وسهم .
- (۲) له کوپراتيفونو او د هغو د اتحاديو څخه دايسلو او د غړيتوب د پرېکون حالات او شرايط په اړونده اساسنامه کې څرگندېږي .
- (۲) حالات و شرايط اخراج و قطع عضويت از کوپراتيف ها و اتحاديه های آنها در اساسنامه مربوط تصريح می گردد .

د کوپراتيفونو په نړيوالواتحاديو کې غړيتوب

نولسمه ماده :

د کوپراتيفونو مرکزي اتحاديې او فدراسيون کولی شي د اړوندو فعاليتونو د پر مخبيولو او د کوپراتيفي نړيوالو اړيکو د پراختيا او ټينگښت په منظور ، د کوپراتيفونو د نړيوالې اتحاديې غړيتوب لاسته راوړي .

عضويت در اتحاديۀ بين المللیکوپراتيف ها

ماده نهم :

اتحاديه های مرکزی و فدراسيون کوپراتيف ها می توانند به منظور پيشبرد فعاليت های مربوط و توسعه و تحکيم روابط جهانی کوپراتيفی ، عضويت اتحاديۀ بين المللی کوپراتيف ها را کسب نمایند .

خلورم فصل

د کوپراتیفونو تشکیل

او اداره

د رهبري-مراجع

شلمه ماده :

کوپراتیفونه او د هغو اتحادیې ،
د لاندې مراجعو په واسطه رهبري
کېږي :

۱- عمومي مجمع .

۲- مدیره هیئت .

۳- نظار هیئت .

عمومي مجمع

یو ویشتمه ماده :

(۱) عمومي مجمع د کوپراتیف او
اړوندو اتحادیو د تصمیم نیونې
ډیره لوړه مرجع ده چې په
کوپراتیف کې له غړو څخه او په
اتحادیو کې یې د هغو له استازو
څخه جوړېږي .

(۲) د کوپراتیف او اړوندو اتحادیو
د عمومي مجمع لومړنۍ غونډه له
ثبت وروسته د دوو میاشتو په ترڅ

فصل چهارم

تشکیل و اداره

کوپراتیف ها

مراجع رهبري

ماده بیستم :

کوپراتیف ها و اتحادیه های آنها
توسط مراجع ذیل رهبري
می گردند:

۱- مجمع عمومی .

۲- هیئت مدیره .

۳- هیئت نظار .

مجمع عمومی

ماده بیست و یکم :

(۱) مجمع عمومی عالیترین مرجع
تصمیم گیری کوپراتیف و
اتحادیه های مربوط می باشد که
در کوپراتیف از اعضاء و در
اتحادیه های آنها از نمایندگان شان
تشکیل می گردد .

(۲) اولین جلسه مجمع عمومی
کوپراتیف و اتحادیه های مربوط
در خلال دوماه بعد از ثبت ، تدویر

کې جوړېږي .

(۳) د کوپراتيف او د هغه د اتحاديو د عمومي مجمع د غونډو جوړښت ، دندې ، واکونه او د دايرېدو ډول، پسه اړوندو اساسنامو کې اټکل کېږي .

می يابد .

(۳) ترکیب ، وظايف ، صلاحيت ها و طرز تدوير جلسات مجمع عمومي کوپراتيف واتحاديه های آنها در اساسنامه های مربوط پیشبینی می گردد .

مدیره هیئت

دوه ویشتمه ماده :

(۱) د کوپراتيف او د هغه د اتحاديو مدیره هیئت هر یو لږترلږه د پنځه غړو لرونکی وي چې د عمومي مجمعي په واسطه د غړو له منځه غوره کېږي او د کوپراتيف یا اتحادیې چارې د دغه قانون او اړوندې اساسنامې د حکمونو مطابق رهبري کوي .

هیئت مدیره

ماده بیست و دوم :

(۱) هیئت مدیره کوپراتيف و اتحادیه های آنها هر کدام حداقل دارای پنج عضو بوده که توسط مجمع عمومی از بین اعضاء انتخاب و امور کوپراتيف یا اتحادیه را مطابق احکام این قانون و اساسنامه مربوط رهبری می نمایند .

(۲) د کوپراتيف او د هغو د اتحاديو د مدیره هیئت دندې ، واکونه او د فعالیت ډول په اړوندو اساسنامو کې اټکل کېږي .

(۲) وظايف ، صلاحيت ها و طرز فعالیت هیئت مدیره کوپراتيف واتحادیه های آنها در اساسنامه های مربوط پیشبینی می گردد .

نظار هيئت

درويشتمه ماده :

د کورپراتيف او د هغو د اتحاديو نظار هيئت هر يو د درې غړو لرونکی وي چې د عمومي مجمع لخوا د غړو له منځه غوره کېږي . د نظار هيئت دندې او واکونه په اړوندو اساسنامو کې اټکل کېږي .

پنځم فصل

شتمنی او مالي چارې

د کورپراتيف ونډې

خلپريشتمه ماده :

(۱) د کورپراتيف او دهغه د اتحاديو د ونډو شمېر غير محدود دی ، د هرې ونډې بيه په اړوندو اساسنامو کې اټکل کېږي .
(۲) د کورپراتيف هر غړی لږترلږه يوه ونډه لري او هېڅ غړی نشي کولی د کورپراتيف د ټولو ونډو په سلو کې له لسو فيصدو (۱۰٪) څخه زياتې ولري . د کورپراتيفونو

هيئت نظار

ماده بيست و سوم :

هيئت نظار کورپراتيف و اتحاديه های آنها هرکدام دارای سه عضو بوده که از طرف مجمع عمومی از بين اعضا انتخاب می گردند . وظايف و صلاحيت های هيئت نظار در اساسنامه های مربوط پيشيني می گردد .

فصل پنجم

دارائی و امور مالی

اسهام کورپراتيف

ماده بيست و چهارم :

(۱) تعداد سهام کورپراتيف و اتحاديه های آنها غير محدود بوده ، قيمت هر سهم در اساسنامه های مربوط تعيين می گردد .
(۲) هر عضو کورپراتيف حداقل دارای یک سهم بوده و هېچ عضو نمی تواند بيش از ده فيصد (۱۰٪) مجموع سهام کورپراتيف را داشته باشد . عضويت

په اتحاديه کې غړيتوب او د اتحاديه د ونډو بيه په اړونده اساسنامه کې تنظيمېږي .

(۳) دکوپراتيف ونډه د پلورنې ، وېش او لېږدېدو وړ نده .

(۴) دکوپراتيف د دين په استثنای د هېڅ غړي ونډه نورو دايينو ته لېږدول کېدی نشي .

دراحدیه کوپراتيف هاوقیمت سهام اتحادیه دراساسنامه مربوط تنظیم می گردد .

(۳) سهم کوپراتيف قابل فروش ، تقسیم وانتقال نمی باشد .

(۴) سهم هیچ عضو به استثنای پرداخت دين کوپراتيف به دائنين ديگر انتقال یافته نمی تواند .

د کوپراتيف شتمني

پنځه ويشتمه ماده :

(۱) د کوپراتيف او اړوندو اتحاديو شتمني مشتملي دي پر :

۱- اصلي پانگه .

۲- احتياطي زېرمې .

۳- ځانگړې زېرمې .

۴- منقول او غير منقول مالونه .

دارائی کوپراتيف

ماده بیست و پنجم :

(۱) دارائی کوپراتيف واتحادیه های مربوط مشتمل است بر :

۱- سرمایه اصلی .

۲- ذخایر احتیاطی .

۳- ذخایر مخصوص .

۴- اموال منقول وغير منقول .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوو شتمنيو څخه يوازې د کوپراتيف او اړوندو اتحاديو د موخو د پلې کېدو په لاره کې گټه اخستل کېږي .

(۲) ازدارائی های مندرج فقره (۱) این ماده صرف درجهت تحقق اهداف کوپراتيف واتحادیه های مربوط استفاده می شود .

(۳) د کوپراتيف او دهغو

(۳) طرز تشکیل واستفاده

د اتحاديو د پانگې او زېرمو د
تشکيلېدو او گټې اخستنې ډول په
اړونده اساسنامه کې اټکل
کېږي .

از سـرمایه وذخـایر
کوپراتيف و اتحادیه های آنها
در اساسنامه مربوط پیشبینی
می گردد.

د شتمنی د لېږدېدو منع

شپږ ویشتمه ماده :

د کوپراتيف مؤسسین نشي کولی
داسې مطالب په اساسنامه کې درج
کړي چې په کوپراتيف پورې
اړوندې شتمنی د هغه له ښکېلو او
د فعالیت له پایته رسېدو وروسته
یوازې ځان ، د کورنۍ غړو یا یې
ورثې ته مجاز وگرځوي .

مالیات

اووه ویشتمه ماده :

کوپراتیفونه او اړوندې اتحادیې
مکلف دي پر عایداتو باندې د
مالیاتو د قانون د حکمونو مطابق
مالیه ورکړي .

منع انتقال دارائی

ماده بیست و ششم :

مؤسسین کوپراتيف نمی توانند
مطالبی را در اساسنامه درج نمایند
که انتقال دارائی های مربوط به
کوپراتيف را بعد از انحلال و ختم
فعالیت آن صرف به خود ، افراد
خانواده یا ورثه شان مجاز
قرار دهد .

مالیات

ماده بیست و هفتم :

کوپراتيف و اتحادیه های مربوط
مکلف اند مطابق احکام قانون
مالیات بر عایدات مالیه
بپردازند.

شپږم فصل

متفرقه حکمونه

د ادارو همکاري

اته ويستمه ماده :

وزارتونه ، ادارې ، دولتي مؤسسې او ښاروالۍ گانې په تخنيکي - خدماتي، د توليدي پروژو په جوړولو او پياوړتيا او د کوپراتيفونو د محصولاتو په پروسس کې د کوپراتيفي اقتصاد د سالمې ودې او پرمختيا په منظور همکاري کوي .

د شخړو حل او فصل

نهه ويستمه ماده :

د کوپراتيف او د غړو ترمنځ يې يا د کوپراتيف يا اړوندې اتحادېې ترمنځ له فعاليت څخه را پيدا شوې شخړې د اړوند سکتور د کوپراتيفونو د ثبت په اداره کې د حکميت پربنسټ حل او فصل کېږي .

حکميت د اړخونو په حضور سره

فصل ششم

احکام متفرقه

همکاري ادارات

ماده بیست و هشتم :

وزارت ها ، ادارات ، مؤسسات دولتي و ښاروالی ها به منظور رشد و انکشاف سالم اقتصاد کوپراتيفی در امور تخنيکی - خدماتی ، احداث و تقوية پروژه های توليدي و پروسس محصولات کوپراتيف ها همکاري می نمایند

حل و فصل منازعات

ماده بیست ونهم :

منازعات ناشی از فعالیت ، بین کوپراتيف و اعضای آن یا بین کوپراتيف ها و اتحادیه مربوط ، در مرحله اول به اساس حکميت در اداره ثبت کوپراتيف های سکتور مربوط حل و فصل می گردد.

حکميت با حضور داشت

ترسره کبږي . که چېرې اړخونه د حکمیت پرېرېکړې قناعت ونکړي، کولی شي د ابلاغ له نېټې څخه د دېرشو ورځو په ترڅ کې د موضوع د حل او فصل په غرض محکمې ته مراجعه وکړي .

بیا ثبتدل

دېرشمه ماده :

(۱) هغه کوپراتیفونه چې د دغه قانون له انفاذ څخه د مخه ثبت شويدي ، مکلف دي د دغه قانون له انفاذ څخه وروسته د یو کال په ترڅ کې د بیا ثبت غوښتنلیک له اړوندو سندونو سره یو ځای ، د اړوند سکتور د کوپراتیفونو د ثبت ادارې ته وړاندې کړي .

(۲) هېڅ حقیقي یا حکمي شخص نشي کولی ، د کوپراتیف تر عنوان لاندې فعالیت وکړي ، خو دا چې پدغه قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق ثبت شوی وي .

طرفین صورت می گیرد. هرگاه طرفین به فیصله حکمیت قناعت نه نمایند ، می توانند از تاریخ ابلاغ درخلال سی روز جهت حل و فصل موضوع به محکمه مراجعه نمایند .

ثبت مجدد

ماده سی ام :

(۱) کوپراتیف های که قبل از انفاذ این قانون ثبت گردیده اند ، مکلف اند درخلال یک سال بعد از انفاذ این قانون درخواست ثبت مجدد را توأم با اسناد مربوط ، به اداره ثبت کوپراتیف های سکتور ذیربط ارا یه نمایند .

(۲) هیچ شخص حقیقي یا حکمي نمی تواند ، تحت عنوان کوپراتیف فعالیت نماید، مگر اینکه مطابق احکام مندرج این قانون ثبت گردیده باشد .

د انفاذ نېټه

يودېرشمه ماده :

دغه قانون په رسمي جريده کې د خپرېدو له نېټې څخه نافذېږي او په نافذېدو سره يې د ۱۳۶۰ هـ. ش کال په (۵۰۴) گڼه رسمي جريده کې خپور شوی د کوپراتيفونو قانون او ۱۴۲۱ هـ. ق کال په (۷۹۵) گڼه رسمي جريده کې خپره شوې د کرنې او مالدارۍ د وزارت د کرنيزو کوپراتيفونو د ادارې مقررې او نور مغاير حکمونه يې لغوه گڼل کېږي .

تاريخ انفاذ

ماده سي و يکم :

اين قانون ازتاريخ نشردر جريده رسمي نافذ می گردد و با انفاذ آن قانون کوپراتيف ها منتشره جريده رسمي شماره (۵۰۴) سال ۱۳۶۰ هـ. ش و مقررۀ اداره کوپراتيف های زراعتی وزارت زراعت و مالداري منتشره جريده رسمي شماره (۷۹۵) سال ۱۴۲۱ هـ. ق و ساير احکام مغاير آن ملغی شمردۀ می شود .

اشتراک سالانه :

در مرکز و ولایات : (۸۰۰) افغانی

مامورین دولت : ۲۵٪ تخفیف

متعلمین و محصلین : (با ارائه تصدیق) نصف قیمت

خارج از کشور : (۲۰۰) دالر امریکایی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

- **The Law on Academy of Science of the Islamic Republic of Afghanistan**
- **Law on Cooperatives**

Date: 23th JUN. 2008

ISSUE NO :(949)